

Leeuwarden, 12 maart 2020

nederlandse vereniging voor
medische microbiologie

RIVM/CiB
T.a.v. Prof. Dr. J.T. van Dissel en Mw. Prof. Dr. A. Timen
Postbus 1
3720 BA Bilthoven

Secretariaat:
Postbus 21020
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 058 2939495
www.nvmm.nl
KVK: 40482354
BTW: 8157.507.B01

Ons kenmerk: 2020-003

Betreft: collegiale aanbevelingen voor het RIVM/CiB door de Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie (NVMM) ter opschaling aanpak coronavirus

Geachte collega's Van Dissel en Timen, beste Jaap en Aura,

Inmiddels heeft de Wereld Gezondheidsorganisatie op 11-3-2020 de verspreiding van COVID-19 opgeschaald tot pandemie. Dit is nog geen 3 maanden nadat de eerste tekenen van een cluster van patiënten met ernstige longontsteking waren gemeld in China, wat toen voor velen ver weg was. De wereld is inmiddels omgedraaid en nu zal een Chinees zich niet snel in Noord Brabant wagen. In enkele ziekenhuizen aldaar zijn inmiddels 10% van de medewerkers met luchtwegklachten besmet en worden met steeds meer regelmaat patiënten met ernstige COVID-19 opgenomen.

Wij stellen vast dat de ernst van de situatie door het RIVM wordt onderkend en dat er dagelijks lastige afwegingen moeten worden gemaakt met bestuurders en experts (zoals artsen-microbioloog), tussen de 'boel draaiende houden' of een verbod op vele vormen van samenkomen. Een regio op slot zetten of scholen en universiteiten sluiten zijn maatregelen die bestuurders zoals burgemeesters niet graag nemen tenzij het in hun ogen echt noodzakelijk is. Gezien de ooggetuigenberichten van collega's uit Italië kunnen we bevestigen dat we hier niet met een normale griep te maken hebben, maar met een ernstige ziekte. Een ziekte die ouderen en de meest kwetsbaren van onze samenleving kan doden. Door overbelasting van het zorgsysteem zal ook de gehele bevolking hier last van ondervinden en kunnen mensen komen te overlijden door uitblijven van adequate zorg. 'Zien is geloven' lijkt het nu wel terwijl iedereen met eigen ogen kan zien hoe een dergelijke instelling tot Italiaanse toestanden zal lijden. Waarom zou het in Nederland anders verlopen dan in Noord Italië?

De 'window of opportunity' is zeer beperkt (in de orde van enkele dagen) om met relatief lichte pijn vergaande maatregelen te treffen om van Nederland niet een Italië te maken. De schade voor onze burgers en de kosten voor de samenleving door nog langer te wachten om bestuurders en bevolking te overtuigen zijn dan niet meer te overzien. Nu doorpakken is

nederlandse vereniging voor
medische microbiologie

duur, maar niet doorpakken wordt nog duurder. De artsen-microbioloog hebben uit verschillende bronnen de data van COVID-19 in Noord Brabant bestudeerd en besproken en daaruit geconcludeerd dat meer dringende maatregelen nodig zijn. Dergelijke data zijn helaas niet direct beschikbaar om de Nederlander in onze gedachtegang mee te nemen want de COVID-19-data op de RIVM-site geven de indruk dat Brabant niet veel verschilt van Utrecht en dat die stijging dus wel meevalt, met tientallen per dag. Wij weten allen dat dit niet zo is en dat deze data ernstig achterlopen en niet compleet zijn, mede door het restrictieve testbeleid, o.a. door niet alle COVID-19-contacten meer te testen.

Duidelijk is nu dat er multipiele introducties van COVID-19 zijn geweest rondom carnaval met uitgebreide lokale transmissie. Deze transmissie haarden zijn het eerst gesignaleerd in Brabant, het ligt volledig in de lijn der verwachting dat in de komende dagen dit ook in de rest van Nederland wordt gesignaleerd als wij niet gaan opschalen. Deze verwachting wordt ondersteund door dat onze data in groei in COVID-19-aantallen de Italiaanse trend volgt. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de ingrijpende acties in Italië nu effect lijken te hebben maar te laat zijn ingezet zoals ook door Italië wordt aangegeven.

Daarom stellen we met klem en ter ondersteuning van jullie reeds ingezette beleid het volgende voor:

Allereerst om de bestuurders en bevolking het inzicht te geven dat meer maatregelen snel nodig zijn (vandaag of morgen) moet de huidige COVID-19-problematiek goed zichtbaar zijn op jullie website. Laat daartoe de volgende gegevens zien in een heldere infographic of ook een simpele tabel met een dagelijkse vaste update per provincie:

- Aantal nieuwe vastgestelde en verdachte (niet geteste) COVID-19 gevallen
- Hoeveel COVID-19 gevallen zijn opgenomen en hoeveel er op de intensive care liggen
- Hoeveel COVID-19 gevallen zijn overleden
- Hoeveel COVID-19 hersteld zijn ontslagen
- Hoeveel electieve operaties zijn stilgelegd (optioneel)
- Hoeveel personen zijn getest en hoeveel positief

Met deze gegevens menen wij dat het begrip van zowel de overheid als het Nederlandse volk zal groeien voor nu landelijk te nemen dwingende maatregelen, met als doel om verdere verspreiding tegen te gaan en nieuwe introducties in Nederland te voorkomen. Deze maatregelen zouden nu moeten worden geïmplementeerd, omdat iedere vertraging grote gevolgen kan hebben. Diagnostiek van het coronavirus is cruciaal om het effect van de maatregelen te vervolgen. De voorraden die nodig zijn voor de diagnostiek moet worden gecentraliseerd, op peil gebracht en verdeeld onder de medisch microbiologische laboratoria. Naast het kunnen diagnosticeren is het beschermen van onze zorgmedewerkers

nederlandse vereniging voor
medische microbiologie

prioriteit. Er is een groot tekort aan mondneusmaskers en andere beschermingsmiddelen. Alleen door middel van militaire besluitvaardige structuren kunnen we dit mitigeren. Tevens richtlijnen over veilig hergebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen zullen voor het einde van deze week moeten worden opgesteld.

De noodzaak tot snel handelen hangt nauw samen met specifieke eigenschappen van het betreffende virus, waarbij niet uitgesloten kan worden dat besmettelijkheid al in verrassend vroege stadia na de transmissie optreedt zonder evidente klachten. Nu niet optreden zal uiteindelijk tot nog meer schade leiden, is de duidelijke ervaring uit China en Italië. We zijn ons zeer bewust van de maatschappelijke en economische impact van deze ingrijpende maatregelen. De afweging en proportionaliteit van maatregelen met de nadruk op social distancing liggen uiteindelijk bij de bestuurders, daar ligt niet onze expertise. Maar als artsen-microbioloog hebben we als experts kennis van de karakteristieken van pathogenen zoals het coronavirus en hoe deze zich kunnen bewegen door de samenleving. Dit gepaard met de kennis van vandaag over COVID-19 maakt dat we ervan overtuigd zijn dat zich het risico voor de burgers alleen met drastische maatregelen in deze beginfase kan laten beperken. Nu niet door te pakken zal tot veel meer schade voor de bevolking en de samenleving – en ook de economie - leiden.

Wij hopen dat deze brief tot ondersteuning kan dienen voor advisering en uitvoer van het landelijk beleid betreffende COVID-19.

Met vriendelijke groeten, namens de Nederlandse Vereniging Medische Microbiologie,

Ann Vossen, voorzitter